

ΠΑΡΑΞΕΝΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ

Ο ΠΡΩΤΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΧΟΡΟΣ

ΩΡΑ τὰς ἀπόκρου, πὸν ὄλος ὁ κόσμος χορεύει καὶ πῶδει, ἄς τοῦ διηγηθῶμε ὅτι, ὁ πρῶτος Ἑλληνικὸς χορὸς πὸν χορεύτηκε στὴν Ἐθρῶπν, ἦταν στὴ Στοκχόλμν τῆς Σουηδίας, στὴν ἐποχὴ τῆς Βασιλείας Χριστινᾶς, μέσα εἰς τὸ παλάτι τῆς καὶ κατὰ διαταγὴν τῆς.

Τόσο φιλέλλην ἦταν ἡ μουσικογραφὴς ἐκείνῃ ἀνασσα, πὸν θέλωσε ν' ἀναστήσῃ τὴν πεθαμένην τότε Ἑλλάδα... Τὰ τοῦ φιλλελληνισμοῦ τῆς καὶ αἱ προσάθειαι τῆς εἶνε ἀγνωστες εἰς τὸ Ἑλληνικὸν κοινόν, ἴσως διότι δὲν ὑπῆρχον τότε ἐφημερίδες καὶ ἡ Στοκχόλμν εἶνε τόσο μακρὰ...

Ἡ Βασιλοσσα ἐκείνῃ ἦταν καὶ ἑλληνομαθὴς, γιὰ τὴν μαθητρία τοῦ μεγάλου τότε ἑλληνοστοῦ Vossiu. Ἦταν ἐξυπνῃ, εἶχε μόρφωσι μεγάλη καὶ ἐτοιμότητα πνεύματος. Μιά φορὰ πὸν ἦτανε στὴ Ρώμν καὶ ἐστάθη καὶ ἐθαύμαζε ἕνα ἀγαλμα πὸν παρίστανε τὴν ἀλήθεια ὁ καρδινάλιος πὸν τὴν συνώδεσε τῆς εἶπε:

— Δόξα νὰ ἔχῃ ὁ Θεός, πὸν ἡ Ἰμετέρα Μεγαλειότης, πρόσεξε τὴν... ἂ λ ἡ θ ε ι α καὶ ἐστάθη. Γιὰ τὸ εἰσοτεμμένοι, τὴν ἀποφεύγουν ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον.

— Τὸ πιστεύω, ἀπάντησεν ἡ βασιλοσσα, γιὰ τὸ ὅλαι αἱ ἀλήθειαι δὲν εἶνε... ἀπὸ μάρμαρο.

Τὸν Ἑλληνικὸν χορὸν εἰς τὰ Παλάτια τῆς Στοκχόλμν, ἀνέλαβαν αὐτὸν... ἐκτέλεσσαν δύο μεγάλοι... σοφοὶ τῆς ἀδελφῆς, πὸν μὲ δυσκολίαν μεγάλῃν κατώρθωσε ἡ βασιλοσσα γιὰ νὰ τοῦς πείσῃ.

Ὁ Μάρκος Μειβώμιος, βαθὺς σοφός, βαθῶς ἐγκύφας στὰ ἀρχαία καὶ γνωρίζων καλῶς καὶ τὰ τῆς ἀρχαίας μουσικῆς καὶ ὁ βιβλιοφύλαξ αὐτῆς Νανδέ (Naudé) ἀνήρ πολυμαθὴς, διόσημος φιλόβιβλος πολλὰ εἰδὸν καὶ κατείδων.

Τὸ νὰ χορεύσῃν δύο σοφοὶ χοροὺς ἔστω καὶ στὸ βασιλικὸ παλάτι, τὴν ἐποχὴν, πὸν οἱ σοφοὶ ἦσαν σοβαροὶ καὶ βαρεῖς σὰν τὰ βουνά, ἦταν μέγα ἐγκλημα.

Μιά ἡμέρα ὁ Bochart ἕνας ἀπὸ τοὺς πολυμαθετέτους ἀνδρας τοῦ 17ου αἰῶνος, προσκλήθεις ἀπὸ τὴν βασιλοσσα νὰ παίξῃ μαζί τῆς τὸ Volant καὶ παίξας, ἄκουσε τέτοιον ἐξάφαλμο ἀπὸ τοὺς ἄλλους σοφοὺς, πὸν δὲν ἐτόλμυσε νὰ βῆ, ἐπὶ μεγάλο χρονικὸ διάστημα ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι του.

Ἄς φαντασθῆ λοιπὸν κανεῖς, εἰ περιμένε τοὺς δύο γέροντας σοφοὺς, πὸν θὰ χορεύσαν τοὺς ἑλληνικοὺς χοροὺς αὐτοὶ οἱ δύο μονάχα.

Ὁ Bochart αὐτὸς εἶνε ὁ ποιησας, κατόπιν, τὸ ἐπίγραμμα στὴ Βασιλοσσα Χριστινᾶ, πὸν χαράχθηκε στὸν τάφο τῆς.

Ὅπως μιά φορὰ ἡ Βασιλοσσα Σαββᾶ, πῆγε στὸν Σολομῶντα, τὴν σοφίαν του ἀκούσασα, ἔτσι καὶ σήμερα οἱ σοφοὶ, ἐρχονται στὴν Χριστινᾶ, τὴν σοφίαν αὐτῆς θαυμάζοντες.

Ὁ Bochart αὐτὸς, ἦταν καὶ γλωσσολόγος δεινός, μελέτησε τὰ ἀνατολικά καὶ ἐθρῶκα σ' ὄλες τῆς γλώσσας τοῦ κόσμου ὅτι κατάνοιαι ἀπὸ τὴν φοινικικὴν, ὅπως οἱ σοφοὶ μας σήμερα τῆς ἐθρῶσκουν ὄλας καταγομῆνας ἀπὸ τὴν σανακριτικὴν.

Ἄς ἔλθομεν εἰς τὸν χορὸν.

Οἱ ἑλληνικοὶ χοροὶ ἐξετελέσθησαν μὲ τὴν προσθήκην μικροῦ divertissement ἑλληνικῶ, ἐκτὸς τοῦ προγράμματος, γιὰ surprise.

Ὁ Νωδέ καὶ ὁ Μειβώμιος ἐχόρευσαν. Σὰν σοφοὶ ὅμως πὸν ἦσαν, μὴ συννεθισμένοι εἰς τὰ κοσμικά, τὰ χόσαν. Ἡ ἀλλὴ γελῶσε ὑποκώφως, ἀλλὰ μετὰ... σεβασμοῦ. Φαίνεται ὅτι ἡ σοφία καὶ ὁ χορὸς δὲν συμβιβάζονται.

Περισσότερο ἀπὸ τοὺς ἄλλους καὶ ἀυθαδέστερα γελῶσε ὁ Γάλλος ἱατρός τῆς Βασιλείας Βουρδελῶ (Bourdelle) καὶ ἄφρινε καὶ λόγια πειρακτικά, τόσο πρόστυχα, πὸν ὁ Μειβώμιος ὁμῶως καὶ ἀφίσας τὸν χορὸν τὸν εἶπε Ἑλληνιστί :

— Πάτριον γὰρ τὸ ἀκούσον μὲν, πάταξον δέ...

Καὶ ἀφίσας ἀμέσως τὸν χορὸν, τὸ παλάτι, τὸν συγχορευτὴν του τὸν Νωδέ καὶ τὴν Βασιλοσσα στὰ μισὰ τοῦ... χοροῦ, ἔφυγε ἀπὸ τὰ ἀνάκτορα, κατέβηκε εἰς τὴν πόλιν καὶ ἐπιβίβαθεῖς μετέβη κατ' εὐθείαν στὴ Δανία.

Καθὼς ἀπεδείχθη ὅμως ἐκ τῶν δωτέρων, ὁ Βουρδελῶ, εἶχε λόγους νὰ φανῆ τόσο ἀγενής.

Ἔτσι τελείωσε ἀσχημα ὁ πρῶτος Ἑλληνικὸς χορός, πὸν ἐπαίχθηκεν εἰς τὴν Ἐθρῶπν εἰς βάρος τῶν φτωχῶν, ἀλλὰ σοφῶν γερόντων !

Ἰσως οἱ σοφοὶ ἔχουν κεφαλὰς, ἐνῶ οἱ χοροὶ θέλουν πόδια μπαλαρίνας.

Ἄς ἔλθομε στὸν Βουρδελῶ. Αὐτὸς ἦταν ἱατρός συγχρόνως καὶ ἀββᾶς. Τὸν ἐκάλεσε ἡ Βασιλοσσα στὰ 1650 ἀπὸ τὸ Παρίσι, ὅταν εἶχεν ἀρρωσταίσει βαρεῖά. Τὴν ἐθεράπευσε καὶ κατώρθωσε ν' ἀποχτήσῃ τὴν ἐπισκοπὴν τῆς καὶ

στὸ τέλος νὰ γείνῃ κύριος μέσα στὸ παλάτι μὲ τὸ εὐχρόπελο Γαλλικὸ πνεῦμα του καὶ τοὺς χαριεντισμοὺς του. Στὸ τέλος ἔγεινε τόσο ἀρεστὸς εἰς τὴν Βασιλοσσα, πὸν αὐτὴ δὲν μποροῦσε νὰ περῶσῃ τὴν ὥρα τῆς χωρὶς αὐτόν.

Ἄλλοτε τῆς τραγουδοῦσε, ἄλλοτε τῆς ἐπαίξε μὲ κιθάρα Γαλλικὰ τραγούδια, πολλὰς φορὰς κατέβαινε καὶ ὡς τὰ μαγειρεία κάτω, γιὰ νὰ ἐποικτεῖσῃ ὡς ἱατρός τὴν καθαριότητα, ἡ νὰ διδάξῃ κανένα πικάντικο Γαλλικὸ φαγί, πὸν τόσο ἤρεσκε στὴν Μεγαλειότητι.

Μήπως ἀπὸ τοὺς παλποὺς χρόνους, ἡ μαγειρικὴ δὲν εἶχε χαράκηρισθῆ ὡς ἐπιστήμν τῶν ἐπιστημῶν.

Ὁ Βουρδελῶ ὅμως αὐτός, ἴθελε νὰ ἦταν ὁ ἀπόλυτος κύριος καὶ δεσπότης στὸ πνεῦμα τῆς Βασιλείας, ἐπειδὴ δὲ τὴν ἔβλεπε πολὺ προσέχονσαν καὶ ἐκτιμῶσαν τοὺς σοφοὺς, μετῆρχετο κάθε ραδιοσυγία, καὶ κάθε προστυχία, γιὰ νὰ τῆς ἐμπνεῖσῃ πρὸς ὄλους τοὺς ἄλλους δυσπιστία, νὰ τὴν ἀποτρέψῃ ἀπὸ κάθε μελέτη καὶ σπουδῆ καὶ νὰ τὴν ἀπομακρύνῃ ἀπὸ κάθε συναναστροφὴ μὲ τοὺς σοφοὺς, ἐκθέτων καὶ προσπαθῶν νὰ καταστήσῃ αὐτοὺς γελοῖους.

Λέγεται ὅτι κατὰ σατανικὴν ἐμπνευσίον, αὐτὸς ὑπέδειξε τὴν ἐκτέλεσι τῶν Ἑλληνικῶν χορῶν εἰς τὸ παλάτι, καὶ ὑπέδειξε ὡς ἀρμόδιους καὶ μοναδικούς νὰ τοὺς χορεύσσουν, τοὺς δύο γέροντες καὶ πολυμαθεῖς σοφοὺς.

Ἔτσι ἡ Ἀλλὴ ἔχασε τὸν Μειβώμιον, μὴ ἐπανελθόντα, ἀπὸ τὸ βράδν ἐκεῖνο, εἰς τὴν Σουηδιαν ἠοσθένεος δὲ ἀπὸ τὴν νεροπῆ του καὶ παρ' ὀλίγον νὰ πεθάνῃ ὁ Νωδέ.

Γιὰ νὰ φανῆ δὲ ἡ μοχηπρία καὶ ἡ κακία τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ, ἀρκεῖ ν' ἀναφέρουμε καὶ τὸ ἐξῆς : Ἐνα βράδν πὸν ὁ Bochart ἐπρόκειτο ν' ἀναγνώσῃ, ἐμπρός στὴ Βασιλοσσα καὶ

στὴν Ἀλλή, ἀποσπάσματα ἀπὸ τὸ περίφημο ἔργο τοῦ Phaleg, ἡ Χριστινᾶ δὲν παρενέβη «ἐξ ἀσθενείας κωλυομένη», ὅπως εἶπεν ὁ ἱατρός, γιὰ τὴν ματαιώσῃ τὸ ἀνάγνωσμα καὶ νὰ στερησῃ τὸν σοφὸν ἀπὸ τὴν τιμὴ, ἔπεισε τὴν Βασιλοσσα ἀπὸ τὸ πρῶτ, ἐξετάζων τὸν σφνγμόν τῆς, ὅτι εἶνε ἀσθενής καὶ ἔχει ἀνάγκη νησυχίας καὶ... φαρμάκων.

Ἄλλὰ καὶ αὐτὸς δὲν τελείωσε καλά. Τόσα παράπονα ἠγέρθησαν ἐναντίον του, πὸν ἀναγκάστηκε ν' ἀποχωρήσῃ ἀπὸ τὴν Ἀλλή. Ὅταν δὲ κατόπιν ἔγραψεν εἰς τὴν Βασιλοσσα ἐπιστολάν, ζητών τὴν εὐνοιάν τῆς, αὐτὴ ἐπέταξε τὸ γράμμα καὶ εἶπε, μορφάζουσα μὲ ἀπδία :

— Οὐφ, μυρίζε ρεβέντι !

Τὸ «ρεβέντι» ἐξεδικήθη τὸν Ἑλληνικὸν χορὸν.

Ὁ Βιβλιοφάγος

Ἡ Διευθύνσις τοῦ «Μπουκέτου» ἔχουσα ἀνάγκη τοῦ ὑπ' ἀριθ. 5 φυλλαδίου, ἀγοράζει ἀντίτυπα τοῦ ἀριθμοῦ τούτου ἀντὶ δέκα δραχμῶν ἕκαστον.

